

บทที่ 1

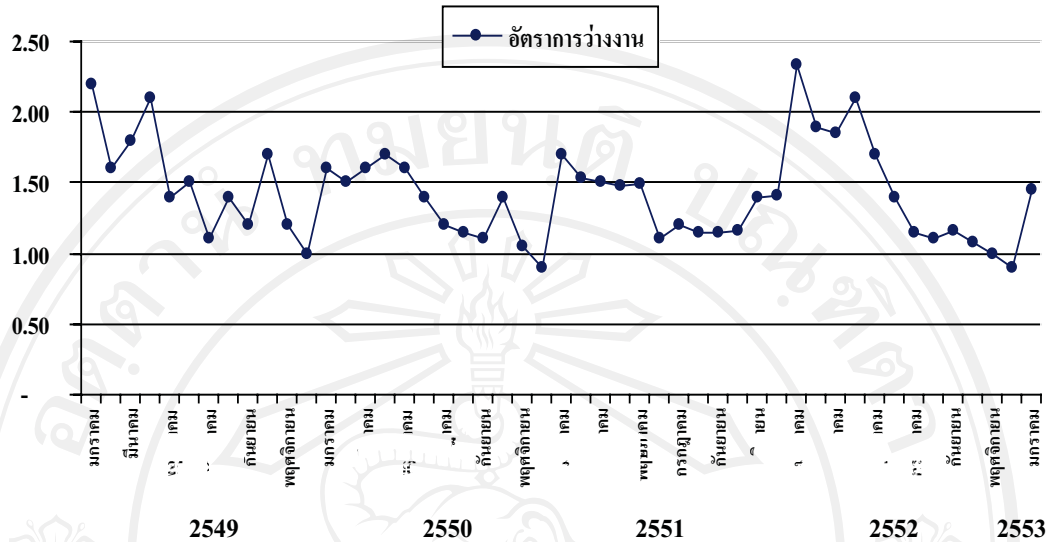
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกในปัจจุบันที่เผชิญกับวิกฤติครั้งร้ายแรงที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์ เป็นผลให้อุปสงค์ต่อสินค้าและบริการต่างๆ ในตลาดทั่วโลกสูญหายไปอย่างรวดเร็วภายในระยะเวลาไม่กี่เดือน หลังจากปัญหาวิกฤตการณ์ทางการเงินของสหรัฐอเมริกาอันเนื่องมาจากสินเชื่อซับไพรม์ ได้ลุกลามส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวาง สร้างความสูญเสียในระบบการเงินโลกสูงขึ้นไปถึง 2.2 ล้านล้านดอลลาร์ฯ ตามการประเมินล่าสุดของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือ IMF (International Monetary Fund) ผลกระทบจากวิกฤตการเงินที่แผ่ขยายกว้างออกไปสู่ภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง ส่งผลให้ IMF ปรับลดประมาณการอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจโลกในปี 2552 นี้ลงมาที่ร้อยละ 0.5 ซึ่งเป็นอัตราต่ำสุดนับตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สอง หรือประมาณ 60 ปี สภาพเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ทั่วทุกภูมิภาคของโลกส่งผลต่อภาวะการมีงานทำของแรงงานในหลายประเทศทั่วโลก

ปัญหาการว่างงาน ถือได้ว่าเป็นปัญหาพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจของทุกประเทศที่ประสบซึ่งสาเหตุหลัก ๆ ของการว่างงาน เช่นการว่างงานตามฤดูกาล การว่างงานแอบแฝง การว่างงานที่มาจากกรนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ หรือแม้กระทั่งเป็นการว่างงานที่มาจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่ไม่อำนวย ถ้าหากการว่างงานเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากก็ถือว่าเป็นปัญหาที่สำคัญทางเศรษฐกิจเนื่องจากปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับการดำรงชีพของประชาชน ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัญหาที่ประปราย นอกจากนี้ยังมีการว่างงานในลักษณะชั่วคราว (Frictional unemployment) แต่ไม่เป็นปัญหามากนัก เพราะเป็นการว่างงานที่อยู่ในช่วงของการสำรวจ หรือรองานอยู่พอดี

รูปที่ 1.1 แสดงอัตราการว่างงานปี 2549 – 2553 ของประเทศไทย

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

การว่างงานในประเทศไทยยังมีลักษณะของการว่างงานตามฤดูกาล กล่าวคือในช่วงไตรมาสที่ 1 ของทุกปี อัตราการว่างงานจะสูงกว่าช่วงอื่นๆ ของปี เพราะเป็นช่วงที่อยู่นอกฤดูกาลเพาะปลูก และเป็นช่วงที่ผู้จบการศึกษากำลังอยู่ระหว่างการหางานทำ

จากกราฟ เมื่อพิจารณาตัวเลขการว่างงาน ณ เดือนธันวาคม 2551 มีจำนวนผู้ว่างงาน 538,500 คน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.4 เพิ่มขึ้น 220,000 คนจากเดือนเดียวกันของปี 2550 เป็นที่น่าสังเกตว่าอัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้นในช่วงเดือนพฤศจิกายน และธันวาคม 2551 ซึ่งโดยปกติแล้วจะเป็นเดือนที่อัตราการว่างงานลดลง

นอกจากนี้ ผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ที่ถูกคาดว่าจะว่างงานมีจำนวนประมาณ 158,000-184,000 คน เมื่อรวมกับผู้ว่างงานที่มีอยู่แล้วในระบบประมาณ 540,000 คน มีจำนวนผู้ว่างงานสุทธิในช่วงครึ่งแรกปี 2552 ซึ่งขึ้นไปในระดับ 1.28-1.52 ล้านคนในบางเดือน คิดเป็นอัตราการว่างงานประมาณร้อยละ 3.4-4.0 ของกำลังแรงงานทั้งหมด นับเป็นอัตราที่สูงสุดตั้งแต่ช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจปี 2540 โดยช่วงเวลาที่ปัญหาการว่างงานรุนแรงที่สุด อาจเป็นช่วงประมาณต้นไตรมาสที่ 2 ก่อนที่จำนวนผู้ว่างงานจะค่อยๆ ลดลงในช่วงครึ่งปีหลัง ส่วนหนึ่งเนื่องจากเหตุผลด้านฤดูกาลที่เข้าสู่ฤดูกาลเพาะปลูก ทำให้ภาคเกษตรกรรมสามารถดูดซับแรงงานว่างงานตามฤดูกาลกลับเข้าไปทำงานได้มากขึ้น และผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ก็ทยอยได้งานทำ

จากสัญญาณการว่างงานที่เริ่มปรากฏชัดเจนขึ้นในช่วง 2 เดือนสุดท้ายของปี 2551 ประกอบกับภาคธุรกิจส่งออกจะยังคงมีแนวโน้มถูกกระทบหนัก จากความเสี่ยงเศรษฐกิจโลกที่ถดถอยรุนแรงมากขึ้นกว่าที่มีการคาดการณ์ ทำให้มีความเป็นไปได้ที่จะเห็นการเลิกจ้างในภาคธุรกิจแผ่ขยายออกไปในวงกว้างมากขึ้น ดังนั้นเมื่อเข้าสู่ไตรมาสแรกปี 2552 ซึ่งเป็นช่วงที่การว่างงานตามฤดูกาลจะสูงขึ้น เนื่องจากเป็นช่วงนอกฤดูที่ทำการเกษตรกรรม ทำให้เกิดการว่างงานในไตรมาสแรกสูงขึ้นมาเกิน 1 ล้านคน จาก 538,500 คนในเดือนธันวาคม 2551 และเมื่อรวมกับการทยอยเลิกจ้างในภาคธุรกิจในเดือนต่อๆ มาตลอดจนผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ที่คาดว่าจะว่างงานประมาณ 158,000-184,000 คน ก็ทำให้เกิดช่วงที่ปัญหาการว่างงานรุนแรงที่สุด จำนวนผู้ว่างงานทั้งหมดเพิ่มขึ้นไปถึง 1.28-1.52 ล้านคน คิดเป็นอัตราการว่างงานประมาณร้อยละ 3.4-4.0 ของกำลังแรงงานทั้งหมด นับเป็นอัตราที่สูงสุดตั้งแต่ช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจปี 2540 ซึ่งการส่งออกของประเทศไทยในปี 2552 หดตัวลงร้อยละ 7.0-12.0 ขณะที่อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจต่ำเพียงร้อยละ 0.0-1.2

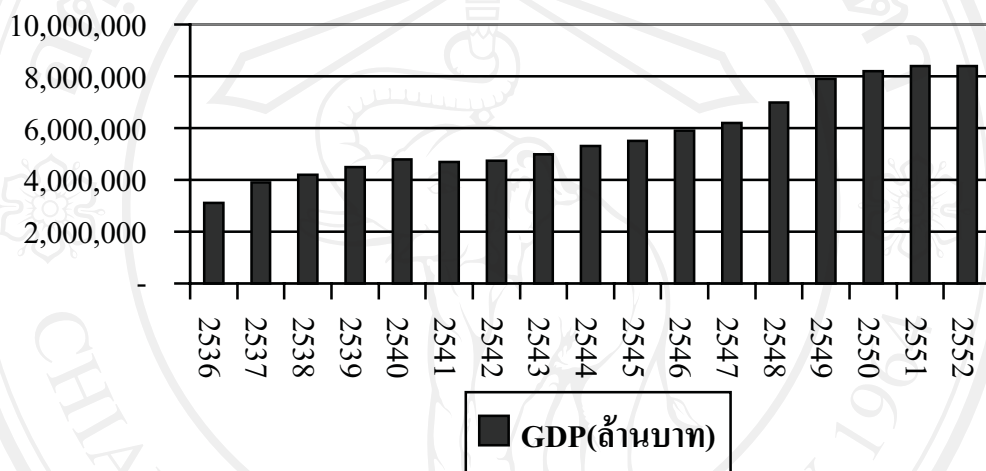
เมื่อ พิจารณาตัวเลขผู้ว่างงานในเดือนตุลาคม 2552 นั้นได้ลดลงต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ โดยอัตราการว่างงานขยับลงมาอยู่ที่ร้อยละ 1.1 เมื่อเทียบกับร้อยละ 1.2 ในเดือนสิงหาคม และกันยายน ในขณะที่การจ้างงานยังคงเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งปัจจัยสำคัญมาจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก และเศรษฐกิจของประเทศไทย ตลอดจนมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐที่มีส่วนช่วยชะลอการเลิกจ้าง และลดปัญหาการว่างงานในประเทศ ตัวเลขผู้ว่างงานและอัตราการว่างงานขยับลดลง โดยผู้ว่างงานในเดือนตุลาคม มีจำนวน 4.1 แสนคน ลดลง 5 หมื่นคน เมื่อเทียบกับเดือนกันยายน ที่มีผู้ว่างงานจำนวน 4.6 แสนคน (ลดลงร้อยละ 10.4 จากที่เคยขยายตัวร้อยละ 2.6 ในเดือนกันยายน) และเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันในปีก่อน จำนวนผู้ว่างงานก็ลดลง 4 หมื่นคน (ลดลงร้อยละ 9.1 จากที่เคยขยายตัวร้อยละ 6.0 ในเดือนกันยายน)

สำหรับแนวโน้มในระยะต่อไป การมีงานทำของแรงงานในประเทศไทยในช่วง 2 เดือนสุดท้ายของปี 2552 ต่อเนื่องจนถึงปี 2553 ยังคงมีทิศทางปรับตัวดีขึ้น ตามทิศทางที่ฟื้นตัวของเศรษฐกิจแนวโน้มการมีงานทำของแรงงานในประเทศไทยในเดือนพฤศจิกายน และธันวาคม ซึ่งเป็นช่วง 2 เดือนสุดท้ายของปี 2552 ยังคงมีทิศทางปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับปัจจัยหนุนที่สำคัญส่วนหนึ่งจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก รวมถึงมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและแก้ไขปัญหการว่างงานของรัฐบาล อาทิ โครงการต้นกล้าอาชีพในระยะที่สอง เป็นต้น ซึ่งจากการประเมินตัวเลขการว่างงานล่าสุดในเดือนตุลาคม ยังคงสะท้อนสัญญาณบวกที่ชัดเจน ประกอบกับในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ มักจะปรับตัวดีขึ้นตามปัจจัยด้านฤดูกาล

โดยมีอัตราการว่างงานเฉลี่ยไม่เปลี่ยนแปลงที่ร้อยละ 1.5 (จากเดิมที่คาดว่าจะมีผู้ว่างงานเฉลี่ยที่ 5.9 แสนคน) ซึ่งดีกว่าอัตราการว่างงานเฉลี่ยที่ร้อยละ 1.6 ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2552

สำหรับแนวโน้มในปี 2553 คาดว่าปัจจัยสนับสนุนการฟื้นตัวของการจ้างงานที่สำคัญยังคงมาจากความต่อเนื่องของการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐผ่านโครงการไทยเข้มแข็ง

รูปที่ 1.2 แสดงค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ของประเทศตั้งแต่ปี 2536 -2552

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพรวมเศรษฐกิจที่ผ่านมา ในช่วงปี 2536 – 2539 เป็นช่วงเศรษฐกิจขยายตัวสูง โดยเศรษฐกิจและการลงทุนที่แท้จริงมีการขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 8.1 และ 9.7 ตามลำดับ การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริงในปี 2539 คิดเป็นร้อยละ 32.1 ของ GDP และร้อยละ 76 ของการลงทุนโดยรวม เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาอื่น พบว่าในช่วงก่อนวิกฤตเศรษฐกิจ การลงทุนภาคเอกชนมีความสำคัญต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจสูง มีสัดส่วนต่อ GDP ที่ร้อยละ 32.1 ในขณะที่ช่วงเวลาอื่นมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 13-15.4 ในช่วงปี 2536 – 2539 นี้ ประเทศไทยสามารถมีระดับการลงทุนที่สูงได้เนื่องจากการไหลเข้าของเงินทุน โดยเฉพาะเงินกู้ต่างประเทศระยะสั้น (Short-Term Loans) ซึ่งการพึ่งพาเงินกู้ต่างประเทศระยะสั้นในการลงทุน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ

ช่วงปี 2540 – 2542 เป็นช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ โดยเศรษฐกิจและการลงทุนที่แท้จริงมีการขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ -2.5 และ -22.7 ตามลำดับ การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริงขยายตัวร้อยละ -28.6 ระดับการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 15.2 ของ GDP และร้อยละ 60.1 ของการลงทุนโดยรวม การ

ลงทุนภาครัฐบาลที่แท้จริงขยายตัวร้อยละ -7.2 ระดับการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 9.8 ของ GDP และร้อยละ 39.9 ของการลงทุนโดยรวม เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงปี 2536 – 2539 พบว่าการลงทุนภาคเอกชนมีการลดลงอย่างรุนแรง และในขณะเดียวกันการลงทุนภาครัฐบาลก็มีการลดลงเช่นกัน แต่ลดลงในอัตราที่น้อยกว่า

ช่วงปี 2543 – 2545 เป็นช่วงเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว โดยเศรษฐกิจและการลงทุนที่แท้จริงมีการขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 4.1 และ 4.36 ตามลำดับ การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริงขยายตัวร้อยละ 11.6 ระดับการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 13 ของ GDP และร้อยละ 65.6 ของการลงทุนโดยรวม การลงทุนของภาครัฐบาลที่แท้จริงขยายตัวร้อยละ -6.8 ระดับการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 6.8 ของ GDP และร้อยละ 34.4 ของการลงทุนโดยรวม เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงปี 2540 – 2542 พบว่าสัดส่วนการลงทุนภาคเอกชนต่อ GDP ลดลงจากเฉลี่ยร้อยละ 15.2 ในช่วงก่อนเป็นร้อยละ 13 แสดงถึงการลงทุนภาคเอกชนมีบทบาทไม่มากนัก ในการผลักดันการขยายตัวของเศรษฐกิจในช่วงเวลาดังกล่าว ถึงแม้ว่าจะมีการขยายตัวที่ร้อยละ 11.6 ในขณะเดียวกันการลงทุนภาครัฐบาลยังมีการลดลงอย่างต่อเนื่อง และเมื่อพิจารณาในช่วงปี 2540 – 2545 พบว่าการลงทุนของภาครัฐบาลลดลง โดยตลอด ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการใช้นโยบายการอื่นที่ไม่ใช่การลงทุนภาครัฐบาลในการกระตุ้นเศรษฐกิจ

ช่วงปี 2546 – 2547 ไตรมาสที่ 1 เป็นช่วงเศรษฐกิจขยายตัว โดยเศรษฐกิจและการลงทุนที่แท้จริงมีการขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 6.7 และ 12.6 ตามลำดับ การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริงขยายตัวร้อยละ 17.8 ระดับการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 15.4 ของ GDP และร้อยละ 85.6 ของการลงทุนโดยรวม การลงทุนภาครัฐบาลที่แท้จริงขยายตัวร้อยละ 0.4 ระดับการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 5.4 ของ GDP และร้อยละ 14.4 ของการลงทุนโดยรวม เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาอื่นๆ เห็นได้ชัดเจนว่าการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนภาคเอกชน เริ่มกลับมามีบทบาทในการผลักดันการขยายตัวของเศรษฐกิจ สัดส่วนการลงทุนภาคเอกชนต่อ GDP สูงสุดนับตั้งแต่วิกฤตเศรษฐกิจ การลงทุนภาครัฐบาลเริ่มมีการขยายตัวแต่ยังไม่มียบทบาทในการกระตุ้นเศรษฐกิจมากนัก สัดส่วนการลงทุนของรัฐบาลต่อ GDP ยังลดลงต่อเนื่องจากร้อยละ 10.4 ต่อ GDP ในช่วงก่อนวิกฤตเศรษฐกิจ เป็นร้อยละ 5.4

ในระหว่างปี 2548 - 2550 จากวิกฤตการณ์ทางการเมืองภายในประเทศ ทำให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยลดลง เฉลี่ยร้อยละ 4.9 ต่อปี อัตราการส่งออกระหว่างเดือนมกราคม 2548 จนถึงเดือนพฤศจิกายน 2551 อยู่ที่เฉลี่ยร้อยละ 17.5 ต่อปี และหลังจากรัฐบาลชั่วคราวภายหลังการก่อรัฐประหารเมื่อเดือนกันยายน 2549 ทำให้นักลงทุนขาดความมั่นใจ และวิกฤตการณ์ทางการเงินทั่วโลกยังได้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย และ

ความขาดเสถียรภาพทางการเมืองยังเป็นการขัดขวางการดำเนินการสาธารณสุขไปรษณีย์พื้นฐาน จากการที่เศรษฐกิจของประเทศไทยมีแนวโน้มชะลอตัวลง จากการที่สถานการณ์ทางการเมืองมีความไม่ชัดเจนนั้น จะมีผลกระทบต่อภาคธุรกิจต่างๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อเศรษฐกิจชะลอตัวลง ภาคธุรกิจก็จะชะลอตัวลงไปด้วย ภาคธุรกิจจึงได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงในช่วงปีนี้เป็นอย่างมาก

เศรษฐกิจของประเทศไทยในปี 2551 ขยายตัวได้ร้อยละ 3.0 ต่อปี ชะลอลงจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 4.9 ต่อปี โดยการบริโภคนอกเขตและการลงทุนภาคเอกชนในปี 2551 ขยายตัวที่ร้อยละ 2.5 และ 4.3 ต่อปี ตามลำดับ แม้จะเร่งตัวขึ้นจากปี 2550 ที่ขยายตัวร้อยละ 1.6 และ 0.6 ต่อปี ตามลำดับ แต่เป็นการฟื้นตัวช้ากว่าที่คาดการณ์ไว้จากเดิม เนื่องจากปัญหาเงินเฟ้อที่สูงขึ้นในช่วง 3 ไตรมาสแรก และความไม่มั่นใจในสถานการณ์ทางการเมือง ส่งผลให้ผู้บริโภค และนักลงทุนชะลอการใช้จ่ายใช้สอย และชะลอการตัดสินใจลงทุน สำหรับปริมาณการส่งออกสินค้าและบริการในปี 2551 ซึ่งขยายตัวที่ร้อยละ 3.4 ต่อปี ชะลอลงมากจากปี 2550 ที่ขยายตัวร้อยละ 7.1 ต่อปี เนื่องจากเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าชะลอตัวกว่าที่คาดการณ์ไว้มาก นอกจากนี้ การปิดสนามบินสุวรรณภูมิในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน ถึงต้นเดือนธันวาคมในปี 2551 ได้ส่งผลให้การส่งออกสินค้า และจำนวนนักท่องเที่ยวลดลงเป็นอย่างมาก ทำให้ปริมาณการส่งออก การบริการและรายได้จากการท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก ในขณะที่ปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 7.3 ต่อปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 3.4 ต่อปี เนื่องจากในช่วง 3 ไตรมาสแรก มีการนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้นแทบทุกหมวด อย่างไรก็ตาม ปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการในไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 ชะลอลงตามการใช้จ่ายภายในประเทศ

การที่บริบทของประเทศไทยพึ่งพิงกับเศรษฐกิจโลกถึงร้อยละ 125 ของ GDP โดยเฉพาะภาคการส่งออก ดังนั้น เมื่อการขยายตัวของเศรษฐกิจของโลกถดถอย โดยเฉพาะประเทศเป้าหมายการส่งออก ได้แก่ ประเทศในกลุ่ม G3 (สหรัฐอเมริกา ยุโรปตะวันตก ญี่ปุ่น) เศรษฐกิจถดถอยเฉลี่ยติดลบร้อยละ 0.42 และการเติบโต GDP ของประเทศในกลุ่มอาเซียนเฉลี่ยเหลือเพียงร้อยละ 3.46 ตลาดใหม่เติบโตเฉลี่ยร้อยละ 5.7 ทั้งนี้ ตัวเลขการเติบโตที่ลดลงของประเทศเหล่านี้ ได้ส่งผลให้การส่งออกของประเทศไทยในปี 2552 ลดลงจากอัตราร้อยละ 16.5-17.0 ในปี 2551 เหลือเพียงอัตราร้อยละ 0-3 ในด้านทิศทางการลงทุนของภาคเอกชนได้รับผลกระทบจากปัญหาความวุ่นวายทางการเมือง ซึ่งถือได้ว่าเป็นการซ้ำเติมเศรษฐกิจของประเทศไทย ให้มีการชะงักงันมากกว่าที่ควรจะเป็น โดยการลงทุนของภาคเอกชนในปี 2552 ได้ลดลงจากร้อยละ 4.3 ในปี 2551 เหลือเพียง ร้อยละ 2.2 ในส่วนของการลงทุนปี 2551 ของสำนักงานส่งเสริมการลงทุน (BOI) การลงทุนติดลบร้อยละ

29.1 เหลือเพียง 450,000 ล้านบาท นอกจากนี้ ผลกระทบด้านความเชื่อมั่นของประเทศไทยได้ลดลงมาเป็นลำดับ โดยการท่องเที่ยวจะเป็นปีแรกที่ลดลงถึงร้อยละ 15-20

สำหรับเศรษฐกิจของประเทศไทยในไตรมาสที่ 3 ของปี 2552 ลดลงร้อยละ -2.8 ซึ่งลดลงน้อยกว่าไตรมาสที่ 1 (-7.1) และไตรมาสที่ 2 (-4.9) ของปี 2552 และลดลงจากไตรมาสที่ 3 ของปี 2551 (2.9) โดยปัจจัยที่ทำให้เศรษฐกิจลดน้อยลงกว่าไตรมาสที่ผ่านมา คือ การใช้จ่ายอุปโภคของรัฐบาลที่ขยายตัวต่อเนื่อง สำหรับการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน และการลงทุนในประเทศที่ลดลงน้อยกว่าไตรมาสที่ผ่านมา จากผลของมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ระยะที่ 1 ของรัฐบาล และอัตราการว่างงานเริ่มลดลงทำให้กำลังซื้อของประชาชนเริ่มสูงขึ้น ในขณะที่การลงทุนของภาครัฐขยายตัวต่อเนื่อง ในส่วนของภาคอุตสาหกรรมไทย ไตรมาสที่ 4 ปี 2552 ตัวชี้วัดต่างๆ ส่วนใหญ่มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ผ่านมาและไตรมาสเดียวกันของปี 2551 เช่น ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (Manufacturing Production Index: MPI) และอัตราการใช้จ่ายการผลิต ซึ่งครอบคลุม 53 กลุ่ม โดยอุตสาหกรรมสำคัญที่มีการผลิตและการใช้จ่ายการผลิตเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ผ่านมา ได้แก่ Hard Disk Drive ยานยนต์ และเบียร์ นอกจากนี้ การใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภคของภาคเอกชน ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคและธุรกิจ ดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรม ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ผ่านมา และไตรมาสเดียวกันของปี 2551 เช่นกัน

ด้านสถานการณ์การค้าในไตรมาสที่ 4 ของปี 2552 ขยายตัวขึ้นจากไตรมาสที่ 3 ของปี 2552 โดยในไตรมาสที่ 4 นี้การค้าต่างประเทศของประเทศไทยมีมูลค่าทั้งสิ้น 83,537.5 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยคิดเป็นมูลค่าการส่งออกเท่ากับ 43,281.4 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และมูลค่าการนำเข้าเท่ากับ 40,256.1 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งเมื่อเทียบกับไตรมาสที่แล้วมูลค่าการส่งออกขยายตัวร้อยละ 5.32 และมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.81 ส่งผลให้ไตรมาสที่ 4 ของปี 2552 ดุลการค้าเกินดุล 3,025.2 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน พบว่ามูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.90 สำหรับมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.26 ทั้งนี้เมื่อพิจารณาการส่งออกในไตรมาสที่ 4 เป็นรายเดือน พบว่าการส่งออกทั้ง 3 เดือน (ตุลาคม-ธันวาคม) มีแนวโน้มกลับมาขยายตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายนมูลค่าการส่งออกกลับมาขยายตัวเป็นเดือนแรก ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.2 และในเดือนธันวาคมมีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมีมูลค่าการส่งออก 13,839.9 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และ 14,628.7 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ตามลำดับ สำหรับในปี 2553 กระทรวงพาณิชย์ตั้งเป้าหมายการส่งออกขยายตัวที่ร้อยละ 14 คิดเป็นมูลค่า 173,852 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

การที่การว่างงานมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเมื่อมีอัตราการว่างงานที่สูงขึ้น ภาคการผลิตจะมีการผลิตที่ต่ำลง ส่งผลให้อัตราการ

เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจหดตัว ในทางกลับกัน เมื่อมีอัตราการว่างงานที่ต่ำ มีการผลิตอย่างเต็มที่ก็ย่อมทำให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งปัญหาทางด้านการว่างงานที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นอัตราการว่างงาน ณ ระดับใดๆ ก็ตามก็น่าจะส่งผลถึงภาคเศรษฐกิจ ตามแนวความคิดของ Keynes ที่ว่า การว่าจ้างแรงงานถูกกำหนดโดยอุปสงค์รวม (Aggregate demand) และอุปทานรวม (Aggregate supply) ในการแก้ไขปัญหาการว่างงานจึงต้องพยายามเพิ่มอุปสงค์รวม โดยพยายามเพิ่มการใช้จ่ายอุปโภคบริโภค การใช้จ่ายในด้านการลงทุน และการใช้จ่ายของภาครัฐบาล ซึ่งอาจจะกระทำได้โดยผ่านทางนโยบายการเงิน และนโยบายการคลัง จากประเด็นดังกล่าวจึงทำให้เกิดความน่าสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการว่างงาน และอัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ โดยใช้ผลิตภัณฑ์ประชาชาติ ที่แท้จริง เป็นตัวชี้วัด เพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นในการวิเคราะห์ปัญหา และใช้นโยบายในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ทั้งองค์กรต่างๆ ในภาคเศรษฐกิจ และผู้ที่สนใจศึกษา

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่แท้จริง กับอัตราการว่างงานของประเทศไทย โดยใช้เทคนิคทางเศรษฐมิติด้วยวิธี กำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square Method)
2. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของอัตราการว่างงานของประเทศไทย ที่มีผลกระทบต่อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่แท้จริง

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อทราบความสัมพันธ์ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่แท้จริงกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราการว่างงานของประเทศไทย
2. เพื่อเป็นแนวทางและประโยชน์แก่ผู้กำหนดนโยบายทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนเพื่อนำไปใช้ในการพิจารณา เพื่อปรับปรุงนโยบายทางเศรษฐกิจ

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ทำการทดสอบความสัมพันธ์ของผลิตภัณฑ์ประชาชาติที่แท้จริง กับอัตราการว่างงานของประเทศไทย เป็นรายไตรมาส ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square Method)

1.5 นิยามศัพท์

การว่างงาน (Unemployment) หมายถึง ภาวะการณ์ที่บุคคลในวัยแรงงานที่พร้อมจะทำงาน แต่ไม่สามารถหางานทำได้ หรือเจ็บป่วย รอนานใหม่ หางานที่เหมาะสมไม่ได้ บุคคลในวัยแรงงาน จะพิจารณาผู้ที่มีอายุ 13 ปีขึ้นไป ส่วนแรงงานที่ไม่ได้อยู่ในวัยแรงงาน ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา นักบวช ผู้ที่เกษียณอายุ ผู้เจ็บป่วยพิการทางร่างกายและสติปัญญา และผู้ทำงานอยู่ในครัวเรือน ซึ่งขนาดของบุคคลในวัยแรงงานเล็กกว่าขนาดของประชากรของประเทศ (Total Population) เพราะประชากรของประเทศประกอบด้วยเด็ก ผู้ที่ไม่ได้อยู่ในวัยแรงงาน และผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน

อัตราการว่างงาน หมายถึง อัตราร้อยละของผู้ที่ไม่มีงานทำต่อกำลังแรงงานรวม (ผู้ที่ไม่มีการทำงานและกำลังแรงงานรวมตามคำนิยามที่ใช้ในโครงการสำรวจ ภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ: GDP (Gross Domestic Product) หมายถึง คือ มูลค่าการผลิตสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายของประเทศ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง (1 ปีปฏิทิน) ซึ่งมีค่าเท่ากับมูลค่าเพิ่ม (Value Added) จากกิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการทุกประเภทในขอบเขตพื้นที่ของประเทศและเป็นส่วนหนึ่งในการคำนวณรายได้ประชาชาติ (National income) ซึ่งการคำนวณ ทำได้ 3 ด้านคือ ด้านรายจ่าย ด้านรายได้ และด้านการผลิตโดยไม่ว่าจะคำนวณด้านใดจะได้มูลค่าที่เท่ากันเสมอ